

travelbook

Szwajcaria oraz Liechtenstein



Bezdroza

ERGO
HESTIA

Autorzy przewodnika: Beata i Paweł Pomykalscy

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Nikoletta Kula

Skład: Magdalena Kocińska

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Opracowanie kartograficzne: Rafał Bletek

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Okładka: materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą stock.adobe.com



Szwajcaria oraz Liechtenstein

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <https://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zjrzij pod adres:

<https://bezdroza.pl/user/opinie/beswt2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-289-0165-0

Copyright © Helion S.A., 2023

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę



Księgarnia
internetowa



Lubię to!
Nasza społeczność



Bezdroza



Atrakcje Szwajcarii 6

Informacje praktyczne 10

Przed wyjazdem 12

- Wybór czasu podróży 12
- Źródła informacji 13
- Formalności 14

Dojazd 16

- Samolot 16
- Pociąg 16
- Autobus 17
- Samochód 17

Spis treści



Na miejscu 18

- Komunikacja 18
- Noclegi 22
- Wyżywienie 23

Informator A-Z 24

Informacje krajoznawcze 30

Krajoznawcze ABC 32

- Charakterystyka geograficzna 32
- Hydrografia 35
- Klimat 36
- Fauna i flora 36
- Kalendarium historyczne 39

Spoteczność 42

- Język 42
- Religia 54

Kultura, sztuka i nauka 46

- Ruch dada 46
- Literatura 46
- Tradycje naukowe 47

➤ Czekoladowy raj 50

➤ Szwajcarski ser – powód do dumy 52

Kuchnia 54



Szwajcaria północna 56

- Zurych 58
- Rapperswil 66
- Einsiedeln 67
- Winterthur 67
- Okolice Winterthur 68

Bazylea 68

Arau 78

Olten 78

Baden 79

Szafuza 80

- Okolice Szafuzy 80

Stein am Rhein 82

Frauenfeld 83

Jezioro Bodeńskie 84

Sankt Gallen 85

Szwajcaria środkowa 88

Berno 90

Solura 101



ALPY BERNEŃSKIE (OBERLAND BERNEŃSKI) 104

Thun 105

- Okolice Thun 106

Interlaken 108

Brienz 109

Region Jungfrau 112

Zachodni Oberland 117

Lucerna 118

Jezioro Czterech Kantonów 123



Neuchâtel, Jura i Fryburg 128

Neuchâtel 131

Okolice Neuchâtel 133

La Chaux-de-Fonds 134

Okolice La Chaux-de-Fonds 136

Yverdon-les-Bains 137

Okolice Yverdon-les-Bains 137

Fryburg 138

Okolice Fryburga 142

Jezioro Genewskie 148

Jezioro Genewskie 150

Genewa 151

Nyon 164

Lozanna 166

Okolice Lozanny 170



Montreux 173

Okolice Montreux 175

➤ **Lodowiec Glacier 3000** 178

Vevey 181

Okolice Vevey 183

Wallis i dolina Rodanu 184

Sion 187

Okolice Sion 190

Martigny 192

Okolice Martigny 193

Sierre 194

Zermatt 195

Brig 199

Przełęcz Simplon 200

Lodowiec Aletsch 201

Górna część doliny Rodanu 203



Ticino 204

Bellinzona 208

Lugano 210

Okolice Lugano 211

Locarno 213

Okolice Locarno 215

Gryzonia 217

Chur 219

Okolice Chur 220

➤ **Bernina Express – bajkowy pociąg
panoramiczny** 222

Davos 224

Sankt Moritz 226

Müstair 227

Liechtenstein 228

Liechtenstein 230

Vaduz 232

Indeks 234





Czekoladowy raj



Szwajcaria jest krajem nie tylko pięknym, ale i... słodkim! Wszystko za sprawą produkowanej tu czekolady, która cieszy się doskonałą renomą na całym świecie. Najpopularniejszym wytwórcą jest firma Lindt, której historia rozpoczęła się w XIX w. Sama czekolada dotarła do Europy z Ameryki Południowej znacznie wcześniej, wraz z odkryciami geograficznymi, a więc już w pierwszej połowie XVI w. Początkowo nie bardzo wiadano, jak obchodzić się z gorzkimi ziarnami kakaowca. Z czasem wymyślono ich rozcieranie, dostadanie i zalewanie gorącą wodą. Czekolada spożywana jako gorący napój stosunkowo szybko rozprzestrzeniła się na królewskich i książęcych dworach.

Dopiero po trzech stuleciach w Szwajcarii rozpoczęto eksperymenty, które

doprowadziły do powstania słodkich, ciemnobrązowych tabliczek. Pionierem tych działań był François-Louis Cailler, który w 1819 r. pod Vevey nad Jeziorem Zuryskim założył pierwszą w Szwajcarii fabrykę czekolady, gdzie udało mu się uzyskać gładką masę nadającą się do formowania batoników. W 1875 r. jego syn oraz zięć dokonali kolejnego przełomu – do masy kakaowej dodali skondensowane mleko produkowane przez sąsiednią firmę Nestlé – i tak stworzyli czekoladę mleczną. Co nieco na ten temat dowiemy się także podczas zwiedzania muzeum poświęconego żywności, czyli Alimentaryum w Vevey. Z rodziną Cailler związana była także fabryka czekolady w miejscowości BROC, na południe od jeziora Gruyère (kanton Fryburg). Została założona w 1898 r., co było zbawienne dla

ubogiej ludności regionu, a także pozwalało na wykorzystanie nadwyżek mleka. Dziś fabryka należy do koncernu Nestlé, a w 2010 r. otwarto muzeum Maison Cailler (<https://boutique.cailler.ch>), które dziś cieszy się ogromną popularnością.

Pod koniec XIX stulecia najważniejszą postacią na rynku czekolady stał się Rodolphe Lindt, który odkrył proces konszowania, oraz Rudolf Sprüngli-Ammann, założyciel jednej z pierwszych fabryk czekolady. To właśnie ten duet w 1899 r. założył słynny zakład produkcyjny. Działa on we wsi KILCHBERG na brzegu Jeziora Zuryskiego. Miłośnicy słodkości na pewno nie pogardzą wizytą w przyfabrycznym muzeum połączonym ze sklepem – smaczne zwiedzanie i zakupy gwarantowane.

O palmę pierwszeństwa w produkcji czekolady Szwajcarzy rywalizują z Belgami. Co ciekawe, Jean Neuhaus, twórca jednej z najpopularniejszych belgijskich faktorii, której eleganckie sklepy można znaleźć w całej Belgii, był z pochodzenia Szwajcarem, który wyruszył do Brukseli w poszukiwaniu lepszego życia. Ponieważ był farmaceutą, początkowo w nowym miejscu zamieszkania otworzył aptekę. Uważnie słuchał swoich klientów – a ci narzekali na gorzki smak przypisywanych pastylek. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, postanowił obtoczyć leki w tym, co najlepiej znał z rodzinnych stron – w czekoladzie! Nieco później jego genialny pomysł rozwinął wnuk Jean Junior, który czekoladową skorupką otaczał orzechy, marcepan, a także różne likiery. Tak w 1912 r. narodziły się stodcycze zwane pralinami.

Kup książkę

Poleć książkę

Berno

Berno (Bern, Berne) olśniewa przyjezdnych od pierwszych chwil. Wystarczy spojrzeć na jego położenie, by zapatać do miasta wielkim uczuciem. Berno pełni rolę stolicy, co oznacza, że tutaj mieści się siedziba rządu Szwajcarii. Ponadto jest stolicą kantonu o tej samej nazwie. Co ciekawe, z liczbą mieszkańców na poziomie 130 tys. nie jest największym, ale dopiero 4. po względem ludności miastem w tym kraju. Wraz z Zurychem i Genewą bardzo często plasuje się na szczytach rankingów miast, w których koszty utrzymania są najwyższe na świecie. Ciekawostką jest również fakt, że 34% mieszkańców posiada inne niż szwajcarskie obywatelstwo.

▼ Berno w zakolu rzeki Aare

W 1983 r. stare miasto Berna zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO z powodu wyjątkowo spójnej struktury wytyczonej już w średniowieczu i nienaruszonej mimo potężnego pożaru w 1405 r. Znajdziemy tu wiele historycznych budynków, a także siedziby władz federalnych, kantonalnych i gminnych. Serce miasta jest więc świetnym przykładem tego, jak w nienaruszony zabytkowy rdzeń tchnąć współczesne życie.

Stosunkowo niedaleko od Berna (ok. 20–40 km), na zachód od miasta, leży niewysokie pasmo Jury, są tu także malownicze jeziora: Bielersee, Murtensee i (największe) Neuchâtel. Te atrakcyjne rejony opisano w podrzdziale *Neuchâtel, Jura i Fryburg* (s. 138). Z kolei na południe od Berna podnoszą

się wspaniałe Alpy Berneńskie, więcej o nich – zob. s. 104.

Historia

Najdawniejsze czasy

Choć pierwsi osadnicy pojawili się w tej okolicy już w II w. p.n.e., Berno zostało założone najprawdopodobniej w 1191 r. przez księcia Bertholda V z niemieckiej dynastii von Zähringen. To właśnie on nadał miastu nazwę nawiązującą do niedźwiedzia – podobno pierwszego zwierzęcia, które upolował w tym miejscu. Dlatego też niedźwiedź pojawia się w herbie miasta, jest jego symbolem i maskotką. W 1218 r., po bezpotomnej śmierci Bertholda, Berno zostało wolnym miastem Świętego Cesarstwa Rzymskiego

rządzonego wówczas przez Fryderyka II Hohenstaufa. W 1353 r. Berno przystąpiło do Konfederacji Szwajcarskiej, stając się jednym z ośmiu kantonów tzw. okresu formacyjnego (1353–1481). W 1415 r. Berno najechało i podbiło Argowię (kanton Aargau), w 1536 r. Vaud oraz kilka innych mniejszych terytoriów, stając się tym samym największym miastem-państwem na północ od Alp; w XVIII w. obejmowało większość obszaru dzisiejszych kantonów Berno i Vaud.

Po wielkim pożarze

Po wielkim pożarze w 1405 r. oryginalne drewniane budynki miasta były stopniowo zastępowane domami z muru pruskiego, a następnie budowlami z piaskowca, które stały się charakterystyczne dla całej starówki. Pomimo fal zarazy, które nawiedzały Europę w XIV i XV w., miasto nadal się rozwijało i przyciągało nowych mieszkańców z okolicznych wsi. Przełom XVIII i XIX w. to czas rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich, które nie ominęły także Berna. Francuzi podbili nawet część jego terytorium, ale u schyłku tej epoki i podczas kongresu wiedeńskiego przywrócono miastu dawny status. Berno stało się ponownie największym kantonem w kraju. W 1848 r. zostało Federalnym Miastem (siedzibą Zgromadzenia Federalnego) w ramach nowej szwajcarskiej federacji. Był to kompromisowy wybór, ponieważ Berno leży na kulturowym i językowym styku terytoriów niemieckiego i francuskiego.

Współczesność

Na szczęście unikatowej starówki nie dotknęły zniszczenia I i II wojny światowej. Około 80% dzisiejszych mieszkańców miasta to ludność niemieckojęzyczna, na drugim miejscu plasują się osoby włoskojęzyczne (3,9%), na trzecim francuskojęzyczne (3,6%), natomiast czwartego języka urzędowego, czyli romansz (Rumantsch), używa mniej niż 200 osób. Wśród imigrantów zamieszkujących Berno dominują





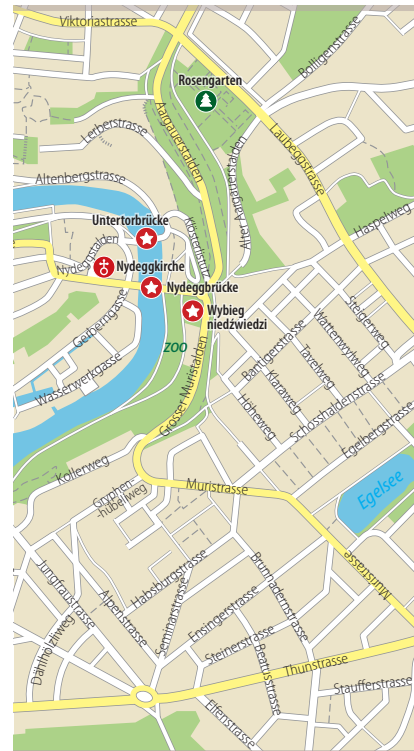
Niemcy, Włosi, Hiszpanie, Portugalczycy, Turcy, obywatele krajów byłej Jugostawii oraz Austriacy. Około 60% berneńczyków należy do Szwajcarskiego Kościoła Reformowanego, 25% do Kościoła katolickiego, mniej niż 4% wyznaje islam, niecałe 2% prawosławie i 0,25% – judaizm. Jeszcze mniejszy odsetek osób wyznaje inne religie lub filozofie (buddyzm, hinduizm itd.). Około 13% osób nie należy do żadnego Kościoła albo uważa się za agnostyków lub ateistów.

Warto zobaczyć

Berno jest miastem, które koniecznie trzeba odwiedzić podczas pobytu w Szwajcarii. Wyróżnia się bodaj naj-

piękniejszą w kraju starówką, położoną w zakolu rzeki Aare, która tworzy tu głęboką dolinę. Zwarty i przemysłany układ urbanistyczny pozostał zasadniczo niezmienny od czasu jego utworzenia w okresie od XII do XV w. Podczas trwającej w XV w. odbudowy po pożarze z 1405 r. Berno zyskało 6 km arkad, dzięki którym szczyt się ono jedną z najdłuższych zadaszonych promenad handlowych w Europie.

Przemysłany układ urbanistyczny składa się z czterech równoległych ulic, które biegnąc po lekkim łuku, wydają się nie mieć końca, a domy wybudowane po pożarze mają bardzo spójny charakter, nawet jeśli chodzi o detale. W podcieniu każdego z domów zauważymy charakterystyczne



wejście do piwnicy. W lecie w większości okien wystawia się skrzynki z wylewającymi się na elewację kwiatami, co czyni ulice starego Berna niesłychanie urokłiwymi.

Stare miasto – część wschodnia

Przygodę z miastem warto rozpocząć na wschodnim przyczółku długiego na 200 m mostu **Nydeggbrücke** z XIX w. W tym miejscu znajduje się niewielki parking, gdzie można pozostawić samochód osobowy, natomiast autokary parkują wzdłuż ulic biegnących pod górę. Tutaj też zauważymy **kamienny wybieg dla kilku niedźwiedzi**, które cieszą się ogromną popularnością wśród przyjezdnych. Krótka wizyta u nich wydaje się wręcz nieodzownym elementem wycieczki do Berna – w końcu stanowią symbol miasta!

Zanim przekroczymy Nydeggbrücke i wejdziemy na teren pięknej starówki, z ronda, które znajduje się tuż za mostem, warto skręcić w biegnącą stromo pod górę wyłożoną kamienną kostką Alter Aargauerstalden. Gdy przejdziemy kilkadziesiąt metrów, po lewej stronie pojawi się brukowany chodnik, którym po około 300 m dojdziemy na taras zajmowany przez **ogród różany Rosengarten**. Dziś jest to ładny i zadbane park, ale w latach 1765–1913 znajdował się tu cmentarz. Z ogrodu rozciąga się najpiękniejszy widok na starówkę i optywającą ją rzekę.

Wróćmy na Nydeggbrücke i udajmy się nim w kierunku starego miasta. Stojąc w połowie długości mostu, spójrzmy w dół – w tym miejscu widać będzie piękne domy wystające wprost z wody, a także zabytkowy **Untertorbrücke** (niem. most dolnej bramy) z XV w., który jest najstarszym kamiennym mostem w Szwajcarii. Oryginalny most, najprawdopodobniej drewniany chodnik, został zbudowany w 1256 r. Zniszczono go podczas powodzi w 1460 r. i niemal natychmiast po ustąpieniu wody rozpoczęto budowę nowego. Aż do budowy Nydeggbrücke w 1840 r. Untertorbrücke był jedynym mostem na Aare w pobliżu Berna.

Przy zachodnim krańcu Nydeggbrücke, już na terenie starego miasta, znajduje się niewielka gotycka świątynia **Nydeggkirche**. Została zbudowana w latach 1341–46 (i przebudowana w latach 1493–1504) na miejscu rozebranego zamku księcia Bertholda V Zähringena z końca XII w. Początkowo był to kościół katolicki, ale w czasach reformacji został przejęty przez protestantów, w których rękach pozostał do dziś.

Kilkadziesiąt metrów za kościołem zobaczymy **Gerechtigkeitsgasse**, czyli główną ulicę starego Berna. Z tego miejsca rozchodzą się trzy pozostałe ulice

Region Jungfrau

Jungfrau (4158 m n.p.m.), trzeci pod względem wysokości szczyt w Alpach Berneńskich, w języku niemieckim oznacza 'dziewicę'. Wcale jednak nie jest tak niewinnym miejscem – wraz z ośnieżonymi górami Mönch (4107 m n.p.m.) i Eiger (3970 m n.p.m.) tworzy zespół trzech wielkich szczytów w północnej części Oberlandu, tzw. Dreigestirn. Ten ostatni to bodaj najśniejsza góra w dziejach ekstremalnego alpinizmu, a jego północna ściana – ze względu na trudy jakich przysporzyło jej zdobycie – jest nazywana morderczą (Mordwand).

Szczyty wyrastają ponad zielone doliny na południe od Interlaken, na granicy kantonów Berno i Valais/Wallis. Ciągną

♥ Jungfrau

się tu dwie duże doliny – na południowy zachód Lauterbrunnen z trzema głównymi miejscowościami turystycznymi: Lauterbrunnen, Wengen i Mürren oraz dolina Lütschen z ośrodkiem Grindelwald.

Peretką inżynierską tego miejsca jest zbudowana w 1912 r. i poprowadzona na siodłowanej przełęczy Jungfraujoch (3471 m n.p.m., między szczytami Mönch i Jungfrau) najwyższej położona w Europie **kolej zębata – Jungfraubahn**. Ponadto działa tu, podobnie jak w całej Szwajcarii, mnóstwo rozmaitych kolejek i wyciągów umożliwiających turystom dotarcie na ośnieżone szczyty.

Górną część doliny Lauterbrunnen obejmuje rezerwat przyrody. Masyw Jungfrau wraz z lodowcem Aletsch i szczytem Bietschhorn zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Pierwszego wejścia na tę imponującą górę



▲ Lodowiec Aletsch

dokonał 3 sierpnia 1811 r. bracia Johann Rudolf i Hieronymus Meyer.

Grindelwald

Grindelwald to piękna alpejska wioska położona na wysokości 1034 m n.p.m., a zarazem ważny, funkcjonujący przez cały rok ośrodek turystyczny, który stanowi punkt startowy licznych wycieczek górskich, a także dobrze zorganizowane centrum sportów zimowych. Łatwo można się tu dostać koleją, np. z Interlaken. Nie dziwi więc fakt, że wioska i jej okolice to jeden z najpopularniejszych celów turystycznych w Szwajcarii. Łatwo dostępna dolina w oszałamiającym otoczeniu potężnych alpejskich szczytów, wyposażona w doskonałą infrastrukturę, przyciąga tłumy.

Grindelwald słynie przede wszystkim z kolei, która może zawieźć nas w miejsce pozornie niedostępne, a więc na sam lodowiec Aletsch. Jest to możliwe za

sprawą wspomnianej **Jungfraubahn**, której dolna stacja to Grindelwald Grund. Po drodze mija się węzeł przesiadkowy Kleine Scheidegg, gdzie znajdują się liczne wyciągi narciarskie i szlaki piesze. Dalej trasa kolei wiedzie w wysokogórskim otoczeniu, wśród nagich skał, po czym wjeżdża w tunel wydrążony w masywie Eigeru. Tu znajduje się stacja, na której pociąg zatrzymuje się na kilka minut. W tym czasie można podejść do okien wykutych w najśniejszej ścianie północnej i podziwiać imponujący widok. Po jakimś czasie kolejka dociera na górną stację. Wysokość 3454 m n.p.m. naprawdę robi duże wrażenie, tym bardziej że stacja ta została zbudowana już w 1912 r.

Na szczycie rozdzielającym dwie przełęcze wybudowano **obserwatorium astronomiczne**, do którego ze stacji kolei można dostać się windą i z którego rozciąga się kolejny fantastyczny widok na okalające szczyty, a także na ★ **lodowiec Aletsch** –





▲ Stacja Männlichen, w tle Eiger, Mönch i Jungfrau



CIEKAWOSTKA

Fioletowa krowa ze Szwajcarii

Alpejskie łąki i pastwiska kojarzą się z krowami, a najstynniejszą szwajcarską przedstawicielką gatunku jest sympatyczna fioletowa Milka. Firma cukiernicza, której jest ona znakiem rozpoznawczym, została założona w 1824 r. przez Philippe'a Surcharda w Neuchâtel, a na nazwę złożyły się pierwsze litery niemieckich słów Milch (mleko) i Kakao. Dziś zakład produkujący słynną na całym świecie czekoladę należy do amerykańskiego koncernu spożywczego Mondelez International, a fabryki znajdują się w kilku europejskich krajach. Wspomniana zaś krowa przedstawiona w logo jest wzorowana na popularnej w Szwajcarii rasie simentalskiej.

splywa on z masywu z trzech stron, po czym łączy się w miejscu nazywanym Concordia Place. Jest to największy jezior lodowcowy w Alpach o długości 22,75 km (jego masa to ponad 20 mld ton lodu!). Niestety ze względu na zmiany klimatyczne, podobnie jak większość innych lodowców, jest tzw. lodowcem wycofującym się. Na przełęczy Jungfraujoch czeka na nas sporo atrakcji m.in. kawiarnia i restauracja, wydrążone w lodzie tunele, a także możliwość wyjścia na otwartą zaśnieżoną przestrzeń, gdzie możemy zachwycać się niewyobrażalnym pięknem natury, która nas otacza. Jako że miejsce to znajduje się powyżej granicy wiecznego śniegu, nawet w środku lata trzeba pamiętać o zimowym stroju. Bilety Jungfrauobahn w obie strony kosztują od 91 CHF.

Oprócz kolei zębatej, która wiedzie w kierunku Jungfrau, z Grindelwaldu można

się dostać koleją linową na **Männlichen** (2343 m n.p.m.) – dolna stacja znajduje się niedaleko dworca kolei zębatej, przy ogromnym parkingu, a w drodze na szczyt czeka nas jedna przesiadka na Hohenstein. Männlichen to niewysoki grzbiet pokryty alpejską trawą, który w zimie stanowi ośrodek narciarski, a w lecie miejsce wycieczek trekkingowych. Wszystkim aktywnościom towarzyszy bajkowa panorama ze wspomnianym wielkim trio alpejskich szczytów.

Drugą koleją linową startującą z Grindelwaldu można się dostać w masyw Schwarzhornu – na **First** (2167 m n.p.m.). Ze wschodniej części doliny kolejka wyjeżdża w kierunku północnym, a na górę dociera się z dwiema przesiadkami. W tym miejscu znajduje się ośrodek narciarski, a w lecie skrzyżowanie szlaków spacerowych. Przygotowano też platformę widokową wysuniętą daleko ponad przepaść – spacer po niej może przyprawić o lekkie dreszczyki.

▼ Dolina Lauterbrunnen

★ Dolina Lauterbrunnen

Lauterbrunnen to efektownie ukształtowana dolina, która uchodzi za jedną z najpiękniejszych w całych Alpach – jest wąska i ograniczona pionowymi urwiskami, zwłaszcza po zachodniej stronie, z której opadają potężne wodospady. W sumie jest ich aż 72 – stąd dość często używane określenie „**dolina 72 wodospadów**”. Jeden z nich, **Staubbachfall**, o imponującej wysokości 229 m, znajdziemy nieopodal wioski Lauterbrunnen. Natura urządza w tym miejscu naprawdę niezwykłe widowisko. Kawatek dalej można wziąć udział w nie mniej oszalałym spektaklu – tutaj kaskadami spływa 140-metrowy **wodospad Trümmelbachfälle**, który można oglądać dzięki systemowi wind, korytarzy i tuneli.

Sama miejscowość **LAUTERBRUNNEN**, główny kurort doliny, jest niezwykle malownicza i wypytiona charakterystycznymi drewnianymi domami, a także kameralnymi pensjonatami oraz





PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —



1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Kup książkę

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.



Szwajcaria oraz Liechtenstein

Szwajcaria to kraj rzadko wybierany na cel urlopowych wyjazdów, a przez to mało znany. Tymczasem potencjał turystyczny tego zakątka Europy jest wręcz imponujący. Szczycące się średniowiecznymi zabytkami miasta, wspaniałe alpejskie jeziora, wysokogórskie trasy trekkingowe, niezliczone skarby przyrody i kultury – to wszystko znajdziemy w Helwecji, niekoniecznie wydając fortunę. Jeśli dodamy do tego krystalicznie czyste powietrze, wyborną regionalną kuchnię oraz znakomitą infrastrukturę – odkryjemy, że do Szwajcarii po prostu wybrać się trzeba!



Historyczne miasta

Wsie – żywe skanseny

Klasztory i zamki

Łąki, jeziora i lodowce

Alpejskie koleje linowe

Sery, wino i czekolada



Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>



Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny na:
ebookpoint

ISBN 978-83-289-0165-0



9 788328 901650

Cena: 44,90 zł